

Udskriftsdato: 24. december 2025

KEN nr 9666 af 23/01/2009 (Historisk)

Efterløn, kontrollabel arbejdstid, 2 års krav, supermarked, salgsleder

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmarkedets Ankenævn, j.nr. 5100515-08

Efterløn, kontrollabel arbejdstid, 2 års krav, supermarked, salgsleder

Resumé

Medlemmet har været ansat som salgsleder hos et supermarked.

Ifølge medlemmets kontrakt har hun ingen fast arbejdstid, og der ydes ikke betaling for overarbejde.

På medlemmets lønsedler, er der anført 37 timer om ugen.

Det fremgår af overenskomsten, at »det tilstræbes, at arbejdstiden følger gældende arbejdstid for øvrige medarbejdere i butikken.«

A-kassen vejledte den 27. maj 2005 medlemmet om, at hendes arbejdstid var ukontrollabel, og om konsekvenserne for efterlønnen.

Medlemmet overgik til efterløn den 14. juli 2008. A-kassen vurderede, at medlemmets arbejdstid var ukontrollabel.

A-kassen havde derfor omregnet medlemmets løn til timer. Medlemmet havde ikke nok arbejdstimer til at opfylde to års kravet.

Medlemmet kunne derfor ikke få efterløn med den høje sats og uden fradrag af visse pensioner.

Arbejdsdirektoratet var enig med a-kassen.

Ankenævnet fandt, at medlemmets arbejdstid måtte betragtes som kontrollabel på baggrund af de konkrete oplysninger om beskæftigelsen.

(Medlem)

Ankenævnet har behandlet Deres klage på møde den 22. januar 2009.

Nævnet traf denne

A F G Ø R E L S E

Deres arbejdstid i forbindelse med Deres arbejde som salgsleder hos [supermarked] skal efter omstændighederne betragtes som kontrollabelt.

Nævnet hjemviser på denne baggrund spørgsmålet om, hvorvidt De ved overgangen til efterløn havde ret til efterløn med den maksimale dagpengesats eller med 91 % af den maksimale dagpengesats til fornyet behandling i Arbejdsdirektoratet.

Ankenævnet ændrer således Arbejdsdirektoratets afgørelse af den 14. oktober 2008.

B E G R U N D E L S E

Ankenævnet har lagt til grund, at

- De den 21. juli 2006 fik udstedt et efterlønsbevis med virkning fra den 3. juli 2006,
- De har arbejdet som salgsleder i [supermarked],
- det af vilkårene i Deres individuelle ansættelsesaftale fremgår, at De ikke havde en fast arbejdstid, og at De ikke fik betaling for overarbejde,
- det af deres lønsedler fremgår, at De blev aflønnet for 37 timer pr. uge,

- det af aftalerne mellem [supermarked] og hhv. [forbund A] og [forbund B] vedrørende butiksfunktionærer fremgår, at det som overordnet mål bør tilstræbes, at arbejdstiden følger den gældende arbejdstid for øvrige ansatte, (dvs. 37 timer),
- det af aftalen mellem [supermarked] og [forbund B] fremgår, at der ydes ekstra betaling og afspadsering for arbejde på søndage, og
- De har oplyst, at De altid har arbejdet 37 timer om ugen.

Ankenævnet har endvidere lagt til grund, at Arbejdsdirektoratet den 14. oktober 2008 traf afgørelse om, at Deres efterløn udgjorde 91 % af højeste dagpengesats, samt at Arbejdsdirektoratet har lagt til grund, at Deres arbejdstid hos [supermarked] var ukontrollabel.

Et medlem kan få udbetalt efterløn med op til den maksimale dagpengesats, og med lempeligt fradrag på grund af pensioner, hvis

- medlemmet venter med at overgå til efterløn til mindst to år efter efterlønsbeviset har virkning, og
- medlemmet fra efterlønsbeviset har virkning og til overgangen til efterløn har haft mindst 3.120 arbejdstimer.

Opfylder medlemmet ikke disse betingelser, kan efterlønnen højst udbetales med 91 % af den maksimale dagpengesats.

Arbejdstimerne opgøres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet.

Det fremgår af reglerne, at hvis et medlems arbejdstid ikke eller kun vanskeligt kan kontrolleres skal nettoindtægten fra arbejdet omregnes til timer med den til enhver tid gældende omregningssats.

Arbejdstiden anses som kontrollabel, hvis arbejdstiden kan kontrolleres ved arbejdsgiverens registreringer.

Arbejdstiden anses også for kontrollabel, hvis medlemmet er fast lønnet og arbejdstiden eller en arbejdstidsnorm er fastsat i kollektiv overenskomst, som gælder for medlemmet og arbejdsgiveren.

Ankenævnet finder, at Deres arbejdstid ud fra de konkrete foreliggende oplysninger efter omstændigheder må anses for kontrollabel.

Ankenævnet har lagt vægt på, at De var fast lønnet, og at arbejdstiden ifølge overenskomsten sammenholdt med teksten på lønsedlerne kan anses for at være 37 timer pr. uge.

Ankenævnet finder, at overenskomstens tekst understøttes og suppleres af teksten på lønsedlerne, hvorefter aflønningsbrøken er angivet til 37 timer om ugen.

R E G L E R

Ankenævnet henviser til

- § 74 1, stk. 1 og stk. 5 i lov om arbejdsløshedsforsikring mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 874 af 11. september 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1540 af 20. december 2006,
- § 10, stk. 1 og 2 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1621 af 13. december 2006 om fleksibel efterløn,
- § 2, stk. 1 og 2 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1616 af 13. december 2006 om dagpengeperiode og beskæftigelseskrav, og
- §§ 3, stk. 2 og 4 i Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 566 af 19. juni 2008 om supplerende dagpenge.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som ankenævnet har modtaget fra direktoratet.

På ankenævnets vegne

(Sign)

De kan læse om afgørelsens retlige grundlag på de følgende sider.

Kopi til:

Arbejdsdirektoratet,

A-kassen

Regler

Lov om arbejdsløshedsforsikring mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 874 af 11. september 2005 med de ændringer, der følger af lov nr. 1540 af 20. december 2006

.....

§ 74 b.

..

Stk. 3. Medlemmet har ret til at få beregnet efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag, jf. § 51, som medlemmet havde på det tidspunkt, hvor efterlønsbeviset fik virkning, hvis medlemmet senest 3 måneder efter at have modtaget efterlønsbeviset anmoder arbejdsløsheds-kassen herom. Beregningsgrundlaget reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

..

.....

§ 74 l. Til et medlem, der har været fuldtidsforsikret i sammenlagt mindst 10 år inden for de sidste 15 år, heraf mindst 52 uger umiddelbart før overgangen til efterløn, jf. dog stk. 2, ydes efterløn med et beløb, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. dog § 74 b, stk. 3, og § 75. Efterlønnen kan dog højst ydes med et beløb, der svarer til 91 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Medlemmer, der er født før den 1. juli 1949, kan tillige opfylde kravet om fuldtidsforsikring i stk. 1, hvis de er fuldtidsforsikrede uafbrudt fra den 1. juli 1999 til overgangen til efterløn.

...

Stk. 5. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som i denne periode har haft lønarbejde i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, har ret til efterløn med et beløb, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet, jf. dog § 74 b, stk. 3, og § 75. Det er en betingelse, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension efter lov om delpension.

..

.....

§ 75. Et medlem, der har fravalgt at indbetale efterlønsbidrag, jf. § 77, stk. 4, kan få ret til efterløn efter bestemmelserne i §§ 74-74 n, jf. dog stk. 3 og 4, hvis den pågældende

- 1) har været uafbrudt medlem af en arbejdsløsheds-kasse
 - a) senest fra det 24. år, hvis medlemmet er født den 1. januar 1973 eller senere, eller
 - b) senest fra den 1. januar 1997, hvis medlemmet er født før den 1. januar 1973,
- 2) har tilmeldt sig efterlønsordningen skriftligt senest 15 år før, medlemmet når efterlønsalderen, jf. § 74, jf. dog stk. 2, og
- 3) har indbetalt efterlønsbidrag i mindst 15 år.

Stk. 2. Personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1960 til den 30. juni 1964, kan uanset stk. 1, nr. 2, få ret til efterløn, hvis de har tilmeldt sig efterlønsordningen senest 15 år, før de fylder 62 år.

Stk. 3. Efterlønnens størrelse til henholdsvis et fuldtidsforsikret og et deltidsforsikret medlem fastsættes efter bestemmelserne i § 74 l, dog således at efterlønnen nedsættes i forhold til det antal år, medlemmet

ikke har indbetalt efterlønsbidrag efter § 74 a, stk. 1, nr. 3. Efterlønnen nedsættes med 2 pct. af højeste dagpenge, jf. §§ 47 og 70, for hvert hele års manglende bidragsbetaling.

Stk. 4. Den skattefri præmie beregnes til henholdsvis et fuldtidsforsikret og et deltidsforsikret medlem efter § 74 m, dog således at præmien nedsættes i forhold til det antal år, medlemmet ikke har indbetalt efterlønsbidrag efter § 74 a, stk. 1, nr. 3. Præmien nedsættes med 4 pct. for hvert hele års manglende bidragsbetaling.

Stk. 5. Der kan ikke efterbetales manglende bidrag.

Stk. 6. Direktøren for Arbejdsdirektoratet fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet de nærmere regler om anvendelsen af denne bestemmelse.

.....

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1621 af 13. december 2006 om fleksibel efterløn

.....

§ 10. Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter bevidstidspunktet, og som i den periode har haft lønarbejde eller selvstændig virksomhed og lønarbejde som kombinationsforsikret i mindst 3.120 timer, et deltidsforsikret medlem dog mindst 2.496 timer, eller drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, har ret til:

- 1) at få efterløn med den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed, dog mindst satsen beregnet efter § 3, stk. 2,
- 2) at få fradrag for pension m.v. i efterlønnen udelukkende efter § 21, og
- 3) at optjene en skattefri præmie efter § 11.

Stk. 2. Arbejde til at opfylde kravet i stk. 1 gøres op og dokumenteres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode, bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed samt i bekendtgørelse om kombinationsforsikring, jf. dog stk. 3 og 4. Medlemmets status som fuldtids- eller deltidsforsikret medlem på bevidstidspunktet er afgørende for opgørelsen af kravet i stk. 1.

...

.....

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 1616 af 13. december 2006 om dagpengeperiode og beskæftigelseskrav

.....

§ 2. Beregning af beskæftigelseskravet foretages på baggrund af opgjorte løntimer i et sædvanligt beskæftigelsesforhold, der er i overensstemmelse med gældende overenskomster eller i øvrigt er udført på almindelige løn- og arbejdsvilkår, jf. dog stk. 2-6 og §§ 4 og 5. Alle løntimer kan medregnes.

Stk. 2. I tilfælde, hvor arbejdstiden anses for ukontrollabel, jf. bekendtgørelse om supplerende dagpenge, lægges det timetal, der er beregnet på grundlag af indtægten, til grund ved opgørelsen af beskæftigelsen.

Stk. 3. Ansættelse kan ikke medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet, hvis indholdet i arbejdsforholdet i det væsentlige har karakter af et aktiveringsforløb og ikke kan sidestilles med arbejde, som normalt udbydes på sædvanlige løn- og arbejdsvilkår, eller med en ansættelse, der er led i en anerkendt uddannelse.

Stk. 4. Beskæftigelse, hvortil der ydes offentligt løntilskud, kan ikke medregnes ved beregningen af beskæftigelseskravet, jf. lovens § 53, stk. 4, 2. pkt.

Stk. 5. Perioder, hvor beskæftigelsen er midlertidigt afbrudt på grund af perioder med orlov, hvor der modtages voksenuddannelsesstøtte til uddannelse efter reglerne for beskæftigede lønmodtagere i henhold

til lov om statens voksenuddannelsesstøtte, eller med orlov til børnepasning efter lov om børnepasningsorlov, kan ikke medregnes ved beregningen af beskæftigelseskravet, selvom arbejdsgiveren udbetaler løn under orloven. Ligeledes kan perioder, hvor beskæftigelsen har været midlertidigt afbrudt på grund af orlov givet i henhold til den før 1. januar 2001 gældende lov om orlov eller den før 1. januar 2001 gældende lov om støtte til voksenuddannelse, ikke medregnes ved beregningen af beskæftigelseskravet, selv om arbejdsgiveren udbetaler løn under orloven.

Stk. 6. Det er en forudsætning for anvendelse af stk. 1 og 2, at lønindtægten medtages i medlemmets årsopgørelse.

.....

Særlige forhold, der sidestilles med lønarbejde

§ 4. Til beskæftigelseskravet kan, uanset at betingelsen om overenskomstmæssig eller tilsvarende løn i § 2, stk. 1, ikke er opfyldt, medregnes:

- 1) Beskæftigelse, der udføres af ulandsfrivillige i forbindelse med frivilligprogrammer, hvortil der ydes bistand i henhold til lov om Internationalt Udviklingssamarbejde, eller private frivilligprogrammer udført for humanitære organisationer, der er godkendt i henhold til ligningslovens § 12, stk. 3.
- 2) Afholdt ferie med feriegodtgørelse samt supplerende feriedage i henhold til § 8 i lov om ferie eller § 6 a i den tidligere gældende lov om ferie, medmindre der er udbetalt dagpenge eller feriedagpenge.
- 3) Søgnehelligdage i et beskæftigelsesforhold, medmindre der er udbetalt dagpenge eller feriedagpenge.
- 4) Overenskomstmæssige fridage i et beskæftigelsesforhold, medmindre der er udbetalt dagpenge eller feriedagpenge.
- 5) Perioder, hvori en afskediget tjenestemand modtager rådighedsløn.

Stk. 2. Opgørelsen, jf. stk. 1, nr. 2-4, sker efter de af direktoratet fastsatte regler om supplerende dagpenge ved belægning for egen optjent ferie.

Uddannelse

§ 5. Uddannelse kan i sin helhed medregnes til beskæftigelseskravet, hvis den uddannelsessøgende under hele uddannelsesforløbet

- 1) er ansat af en arbejdsgiver og
- 2) får udbetalt overenskomstmæssig løn.

Stk. 2. I andre tilfælde end de i stk. 1 nævnte kan den del af en uddannelse, der anses som praktik, medregnes til beskæftigelseskravet, hvis der under praktikken udbetales overenskomstmæssig løn.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor

- 1) uddannelsen indgår som et tilbud i henhold til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller den før 1. juli 2003 gældende lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik,
- 2) der er givet uddannelsesorlov i henhold til den før 1. januar 2001 gældende lov om orlov til uddannelsen,
- 3) der til uddannelsen, jf. stk. 1, er modtaget voksenuddannelsesstøtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte,
- 4) praktikken, jf. stk. 2, indgår i en uddannelse, hvortil der er modtaget voksenuddannelsesstøtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte, eller
- 5) der ydes offentligt tilskud til lønnen.

Stk. 4. Det er en forudsætning for anvendelse af stk. 1 og 2, at lønindtægten medtages i medlemmets årsopgørelse.

.....

Arbejdsdirektoratets bekendtgørelse nr. 566 af 19. juni 2008 om supplerende dagpenge

.....

Kontrollabel arbejdstid

§ 3. Et medlems arbejdstid anses som kontrollabel, hvis arbejdstiden kan kontrolleres ved arbejdsgiverens registreringer.

Stk. 2. Et medlems arbejdstid anses også som kontrollabel, hvis medlemmet er fast lønnet, og arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat i en kollektiv overenskomst, som gælder for medlemmet og arbejdsgiveren.

Stk. 3. Et medlems arbejdstid anses også som kontrollabel, hvis medlemmet er fast lønnet, og den skriftlige individuelle aftale om ansættelse henviser til en kollektiv overenskomst for et tilsvarende fagligt område, hvori arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat.

Stk. 4. Hvis et medlems arbejdstid ikke kan anses som kontrollabel efter stk. 1-3, kan arbejdstiden dog anses for kontrollabel på grundlag af en skriftlig individuel aftale om ansættelse, hvis medlemmet er fast lønnet, og arbejdstiden eller en norm om arbejdstid er fastsat i aftalen. Desuden skal mindst 2 af følgende 6 kriterier være opfyldt:

- 1) Virksomheden har procedurer for registrering af arbejdstiden, og hvordan arbejdet skal udføres.
- 2) Aftalen indeholder regler om overarbejde og betaling herfor.
- 3) Der er faste tidsrum, hvor medlemmet skal være til disposition for arbejdsgiveren.
- 4) Størrelsen af medlemmets løn er konstant over en periode.
- 5) Medlemmets løn svarer til den normale løn på området.
- 6) Medlemmet erklærer på tro og love, at arbejdet har været udført på de vilkår om arbejdstiden, som er nævnt i aftalen.

Stk. 5. Et medlem anses ikke som fast lønnet, jf. stk. 2-4, hvis der indgår provision i lønnen.

Ukontrollabel arbejdstid

§ 4. Hvis et medlems arbejdstid ikke kan anses som kontrollabel efter § 3, beregnes arbejdstiden i ugen ved at omregne lønnen (før skat og inklusive ATP og eventuelt den Særlige Pensionsopsparing) med den til enhver tid gældende omregningssats. Dokumenterede nødvendige udgifter, der efter skattereglerne kan fratrækkes indtægten før beregning af skat, trækkes fra.

Stk. 2. Hvis lønnen ikke er kendt på det tidspunkt, hvor arbejdet udføres, sker der et foreløbigt fradrag i dagpengene. Det sker på grundlag af det antal timer, som medlemmet har oplyst er brugt til arbejdet. Når lønnen kendes, skal der ske omregning efter stk. 1.

Stk. 3. Hvis arbejdet ikke har medført indtægter, sker fradraget på grundlag af det antal timer, som medlemmet har oplyst er brugt til arbejdet. For et medlem, der er forsikret på fuld tid, kan fradrag for hver arbejdsdag højst udgøre 7,4 timer. For et medlem forsikret på deltid kan fradraget for hver arbejdsdag højst udgøre 1/5 af den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid før ledigheden.

.....